

PAULO ME NEENENI MANU LETA KORINITO ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

Sebore Mene

¹ Cane, Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne, Acejiyame te lui ne najuji ai kaakesea täüpume. Cane piiyepu mine cama yepä ätrunga biname Timoti, cine te yoogärenago Korinito babo cewe ätrunga ingle cabu me piiyepu Akaya probins ngalebora iyeta Acejiyame me binamewale bime bau me.

² Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te weeme cabu lenajame piiyepu teepi weebibine poode ceerame.

Paulo Acejiyame ne Eso Ecäridge

³ Mine eso yääcäresi Yageyame Yeesu Keriso me Acejiyame piiyepu Babe ne. Tabe babo owe-cuyame Babe gyene piiyepu Acejiyame, lui cabu ca iyeta ätityera cina totnenininisi!

⁴ Tabe nitityeräjininuge iyeta mäpu cabu, siige pui ätityera ca, mine lui ne teeme bau ca jepäninisi, mine miji gemi poto bine ätityera, laatibi mara-mara mäpu bine jäätäpanemus!

⁵ Keriso lipu mäpu cabu senajenäjumi, mine cuta pepu mäpu cabu ninajinlige; Keriso ne lipu Acejiyame te itityäruji, tabe cuta mibibine Keriso cabu ca nitityeräjinlige.

⁶ Cine liba mäpu cabu ninajinlige, peei lui weene Korinito biname bime miji täüpume

piiyepu weeme seemo ireclota ne kokre me wawename; piiyepu cine liba ätityera ne jäätäpnus, weene cuta peei yepä ätityera ne jäätäpnuye, siige weene kokre läbitinintu, epu mäpu cabu ämyemutaname, cine lipu mäpu cabu ninajininige.

⁷ Peei name pi cine wälu lica gemi weeme tääpume; cine umle gemi, egä weene lipu cime pana inajininige mäpu cabu, Acejiyame te weebibine pa itityeräjipi epu, tabe lipu nitityeräjininige cibibine.

⁸ Cime ätrunga binamewale, cine singi lica gemi weene umle cäco lenajame, cine lipu mäpu bine jäätäpnanemepesi Asiya probins ngalebora. Teepi epu babo niiyarage ge, egä cine apu ningipi egä, "Siige ai cime ngälugaabe gyene."

⁹ Cine lasicnanti-pago, egä cine budre cabu ca äblicäco uucratna. Yepä ai mäpu te naace tääpume läbitepi cibibine abiberäjame, egä cine cime cabu gone ngene atwana yaacranimus yepä Acejiyame taatu cabu me, lui te biname bine budre cabu ca birige arpinera.

¹⁰ Yoo, tabe cibibine pepu budre mäpu cabu ca itu nisecräripi, cuta tabe pagege äsecrera. Cine teeme cabu me cime ngene atwana ituge acrana, egä tabe cuta ciige cirege äsecrera,

¹¹ weene liba weeme irecu ätumuta ca cibibine nitityeräjininige. Yoo siige bucourage biname cina pa irecu lätumutanipesi Acejiyame bau me cime tääpume, Acejiyame te teeme irecu ätumuta daremu pa jaawecnistemepi, siige cibibine miji pa niwenipi. Piba bucourage cina Acejiyame ne eso pa yääcäranepesi, egä cine ätityera ne ituge päpäna.

Paulo me Mene Teeme Otni Gläämu poto cidi me

12 Cine ai tääpume gege gemi, egä cine ngene ca eglenis, egä cine iyeta padare cängenarage ninajininuge iyeta biname cama, toracarage lui weene Korinto biname cama. Cine Acejiyame miji conocäco mule cama piiyepu Acejiyame miji yepä taatu ngene atwana cama ituge lenaja. Cimerage umle te cibibine lica ituge awecetnära, yepä Acejiyame me owecu te niwecetnärininuge cibibine.

13-14 Cine lui leta bine yoogärimusi weeme bau me, mäpu lica gemi acnemame piiyepu opo awatname. Yepä ai padare cabu weene cängena umle lica bääbitininiye iyeta cime poto cidi me, yepä cane ngene atwana icrananine weeme cabu me, egä weene ingwe ca cängena umle päbitipeye iyeta cime poto cidi me. Siige mime Yageyame Yeesu Keriso me acnenuta bimu cabu weene epu gege cire inajipi cime tääpume cine liiyepu weeme tääpume.

15 Yoo, käme toraca ätrunga puga ge ai poto cidi me, siige cane niinäce gläämu nacijepi peeyeme Korinto cewe me otnime weebibine ängrärame weene piba neenenä gääbu gege äbitame.

16 Cane naace me jiicenine, egä cane gläämu nacijepi weebibine neenenä gääbu ängrärame: niinäce ängrärame Makedoniya me liba pa pa lädepene, cuta cääri ängrärame puma cita ca liba pa tacnepene naace tääpume cane piba weeme bau ca ätityera ne pääpäname käme Yuudea me otni tääpume.

17 Cane acinacina biname lica ge, cane liba käme gläämu ne mara me jaawenepene. Cane epu biname lica gäne, lui te papa gläämu jaacijuge, lui te mene taatu jiiuge yepä wawename lica.

18 Acejiyame te lipu toraca mene jiiuge, käme

mene cuta toraca ge, weeme bau me otni poto cidi
me liba jijipene.

19 Yeesu Keriso Acejiyame me Bägrä, lui poto cidi
me Siila, Timoti piiyepu cane mene jijananinago,
tabe lica gyene epu biname liiyepu, lui te jiicuge,
yepä lica jaawenuge. Tabe acinacina biname lica
gyene.

20 Teeme cabu ca Acejiyame me iyeta mene
cina toraca me läbitininusi. Peei name pi mine
teeme ngii cabu ‘Amen’ mene jiicusi, mine liba
Acejiyame ne yaawepyeräjusi.

21 Weene Korinito cewe ätrunga biname piiyepu
cine, Acejiyame te gigri niwenininuge mine kokre
cama aclajutame Keriso bau. Tabe mibibine mara
me itu niwenipi teeme kaakesea wawename.

22 Tabe cuta teeme cewecu ne itu yaacitanepi
mime cabu me awabame, egä tabe mime
Yageyame gyene, piiyepu Aceji Seemo itu nicäripi
klaje wawename, egä mine cirege päpäna iyeta,
teeme ngena piti nemí mime tääpume.

23 Acejiyame lui te umle gyene cane, tabe nait-
nenige, egä cane pui name pi otni cäco läbitepene
peeyeme Korinito me, ingle cane singi lica ge
weebibine ngeneceu mäpu me wawename.

24 Cine lica äbitininago weebibine jajanename,
egä weene ngena ätrungame, ingle cine umle gemi,
egä weene ätrunga cabu kokre gemi. Eewe, pätä
cine singi gemi weene cama kaakesea wawename
weeme müiji tääpume.

2

1 Yoo, peeи name pi cane otni cäco läbitepene
peeyemopo Korinito cewe me, ingle cane liga cire

lädejine, cane cuta cääri ngenecu mäpu me cire jiweninejine weebibine.

² Ingle naace gyene, cane liba ngenecu mäpu me wawena je weebibine, piba laati te cebine gege me pa nawenepi, ingle weene iyeta ngenecu mäpu gemi.

³ Yoo, cane naace name pi peei leta yoogärepene, ingle cane singi lica ge weebibine ängrärame. Ingle naace popi pui padare cabu cane liga cire lädejine, cane ngenecu mäpu cire jäätnejine wemiji pi. Cuta weene peete nemi pui biname, lui cina cebine gege me nawenuye! Cuta cane toraca umle gäne, egä cane liba gege birige, weene iyeta cuta piiyepu gege birige.

⁴ Yoo, cane peei leta ne mage ngenecu mäpu piiyepu ele mäcu cama yoogärepene. Cane naace name pi lica yoogärepene, egä weebibine ngenecu mäpu me wawename, yepä weebibine umle wawename egä cäme singi lipu baborage gyene weeme tääpume.

Paulo Singi Gyene Ngene Ätrimelame Yepä Biname me Niiya Mule ne

⁵ Lui biname te weeme sobe cabu niiya mule ne itu jaawenepi, tabe cebine ngenecu mäpu me lica nawenepi yepä weebibine – yoo weeme poto bine. Cane singi lica teebine lipu wawename,

⁶ naace popi ibibi gyene, weene lui teebine se-blawäjumeye piiyepu daremu secärumeye.

⁷ Page weene siige ngene jitrimalinege teeme niiya mule, ngenecu kokre me jeweneye, cije tabe ngenecu mäpu name pi niiya ne jäätneuge.

8 Peei name pi cane jijenininine weene teebine umle wawename, egä weene singi gemi teeme täüpume.

9 Cane peei leta ne naace täüpume yoogärepene weebibine apictnärame. Cane singi umle äbitame, egä weene iyeta mule cabu cäme mene ibi naaclenige coo lica.

10 Weene liba ngene jitrimalinuge biname me niiya mule, cane cuta pipu ngene nätrimaluge. Ingle cane singi gäne weeme täüpume, peei name pi cane Keriso me opo gaabe je ngene ituge ätrimela niiya mule poto cidi me, liba toraca gyene egä niiya mule pisi nyene, cane lui poto cidi me miiji ngene ätrimelame.

11 Cane ai ne naace täüpume jaawenune, egä Satani te piba äblicäco mibibine oomlana, ingle mine umle gemi, teeme gläämu lipu gemi.

Paulo Mage Ngenecu Mäpu Yaanajepi Trooasi je

12 Cane liba Trooasi me latyaramtepene Keriso poto cidi me Miiji Mene jajanename, cane jäätsepene, egä Yageyame te gaabe ne ituge iitnana cane puma kaakesea wawename.

13 Yepä cäme babo ngenecu mäpu puga ge, ingle cane mime biname Taitus ne lica jäätsepene puma. Peei name pi cane pui cewe ne yaabmalepene, siige Makedoniya me lädepene.

Keriso te Niwenininige Mine Uutrutame

14 Yepä mine miiji Acejiyame ne eso ceerame! Ingle naace gyene, mine liba Keriso cama yepä gemi, Acejiyame te lipu jewenuji Keriso ne uutrutame teeme cubuyame bime cabu ca, tabe cuta cine ätyepäneji biname bine niwenininuge Keriso

cama gigri uutrutame. Acejiyame te niweninin-
uge cine iyeta poto ta biname bine mene jajane-
name Keriso poto cidi me. Pui mene lui miiji lengo
pana gyene, lui te cewe ne iyeta yaacwabuge.

¹⁵ Cine miiji lengo gwidape pana gemi, Keriso
lui ne juubudäruge Acejiyame ne iiwärejame, ingle
cime cabu ca Miji Mene te Keriso poto cidi me
otnenige iyeta biname bime cabu me; eei bime
cabu me, lui cina cirege iyeteta ireclota ne päpäna,
cuta eei bime cabu me, lui cina cirege iyeteta
budre ne päpäna.

¹⁶ Apesareji biname bime täüpume Keriso poto
cidi me mene lui budre lengo cama birige, yepä
lui bine niiya cabu ca ituge äsecrera, teeme täüpume
ireclota lengo cama birige. Nää, baa laasi nyene
ibibi ai kaakesea wawename?

¹⁷ Cine eei bucurage biname bime pana lica
gemi, lui cina toraca ngenecu cama ai kaakesea
ne lica jaawenusi. Teipi Miji Mene yaacenanusi
rarekaake päpäna taatu name pi. Yepä cine toraca
gemi, toraca ngenecu cama ai kaakesea ne jewe-
nenisi; cine Miji Mene jaajananemusi Acejiyame
me awecetnära ngalebora. Tabe te cibibine ni-
tyepipi, siige cine Keriso me kaakesea bägrä gemi.

3

Acejiyame Lui Kirece Jajeji Mene ne Secituji

¹ Cane ngena bii byoogärine, naace täüpume lica
gyene, egä cine cääri cimämu awepyeräjininago,
poto cina lipu iicana mage. Cine poto biname
bime pana lica gemi; cine nuuja singi lica gemi
leta täüpume cibibine weeme bau me awabudni-
tame, egä cine toraca Keriso me mename biname

gemi. Cine cuta nuuja singi lica gemi weene te leta oogärame cibibine aitname nuuja biname bime bau me.

² Weene peete nem i leta cibibine aitnejame, lui cime ngenecu cabu oogäräneji gemi iyeta biname cina acnemame, umle äbitame.

³ Weene lui leta pana gemi, Keriso lui soogärumi cime kaakesea ca. Ai lui epu pana leta lica gyene, lui bine yoogärimusi ingki ca peba cabu, yepä epu pana gyene, egä Keriso te yoogäremepi biname bime ngenecu cabu me Ireclota Acejiyame me Seemo ca.

⁴ Cine apu jiicenisi, ingle cime ätrunga pisi nyene Acejiyame cabu weeme poto cidi me, Keriso lui ätrunga ituge ceera cibibine.

⁵ Cime cabu nuuja gwidape lica gyene cibibine lui te niwenininuge jajime, egä cine ibibi gemi ai kaakesea wawename. Eewe, cime lui umle pisi nyene, Acejiyame bau ca gyene.

⁶ Pui lui tabe sine, lui te ibibi niwenimi cine kirece jajeji mene ne acenename, Acejiyame te lui mene ituge ceera biname bine niiya cabu ca äsecrerame. Ai kirece gaabe me ingle lui oogäräneji cotre lica gyene yepä Aceji Seemo gyene, ingle oogäräneji cotre lui budre ne saacanuge, yepä Aceji Seemo te ireclota ne saacanuge.

⁷ Cotre lui kula cabu oogäräneji gyene, piiyepu lui padare cabu ceereji ge, Acejiyame me babo apaclyera te puga taboclomtuji. Pui apaclyera te Moose me opo cabu ca sepaclyäruji. Tabu puu äyeblingtenuji, yepä epu kokre ge, egä Israela biname cina äblicäco Moose bau me ire acita. Siige cotre lui te budre ne saacanuge, apu apaclyera

cama liba taboclomtuji,

⁸ piba lipu baborage apaclyera cama birige, Acejī Seemo te liba kaakesea jaawenuge biname bime cabu.

⁹ Cotre mene, lui te biname bine jaatranimuge teeme niiya mule cabu, liba apaclyera cama ge, piba lipu baborage apaclyera cama gyene pui Miiji Mene, lui te ireclota ne saacanuge.

¹⁰ Page padare me baborage apaclyera te itucärenige pui sasa padare me apaclyera ne.

¹¹ Acejiyame te lui sasa mene ecäruji watata mene gyene, yepä apaclyera cama ge, piba lipu baborage apaclyera cama gyene, tabe lui kirece mene ne ecituji, lui te yeteta mene gyene.

¹² Ingle ai kirece mene me apaclyera lui baborage gyene, peei name pi cine wälu cäco gemi.

¹³ Cine Moose pana lica gemi, lui te teeme opo ne icwabuji naace täüpume Israela biname cina piba lica päpäna pui apaclyera te äyeblingta teeme cabu ca.

¹⁴ Pui padare cabu Israela biname bime mopemuli armeji ge; cuta ai taje pepu gyene, teeme mopemuli acwabäneji gemi, teepi liba yaacne-musi sasa cotre bine. Yepä Keriso te miiji gyene peei acwabäneji ne äyeblingtame.

¹⁵ Cuta page teepi liba yaacnemusi Moose me cotre bine, teeme mopemuli acwabäneji gemi;

¹⁶ yepä ebä läyeblingtuge biname te liba lata-trongtuge Yageyame bau me.

¹⁷ Yoo, Yageyame lui Seemo gyene. Siige laati cabu pisi nyene Yageyame me Seemo, tabe kälyä gyene sasa cotre cabu ca, niiya mule cabu ca piiyepu budre cabu ca.

18 Mime opo lui acwabäneji lica gemi, pee name pi mine Acejiyame me apaclyera ne jääpänusi. Siige mine iyeta Yageyame me apaclyera ne opo acwaba cäco epaclyärenisi; cuta pui yepä apaclyera lui te tädenige Yageyame bau ca lui te Seemo gyene, tabe te niwenininuge teeme pana me, siige mime cabu baborage me äbitenige teeme apaclyera te.

4

Biname Lui Kokre cäco, Acejiyame Lui Kokre

1 Peei name pi cine ngenecu onya lica äbitininago, ingle cine umle gemi, egä Acejiyame te teeme miji name pi nicärininiji ai kaakesea cine wawename.

2 Lui ajiri mule bine ogä jaawenimus, cine pee mule kaake ca ituge äcelyera; siige cine biname bine lica yaangletnäjemusi, piiyepu cine Acejiyame me Mene ne mara me lica jaawenusi. Acejiyame me opo gaabe je cine pajecurage piiyepu toracarage jiicemusi Miji Mene. Cine ai ne naace name pi jaawenusi, cine singi gemi biname cina mijiirage asicnentame cime poto cidi me.

3 Cine lui mene jiicemusi poto biname bime tääpume mäpurage umle äbitame, yepä eei biname bime tääpume taatu mäpurage ge, lui cina apesareji gemi.

4 Teepi Miji Mene ne lica jäätprungusi, ingle Satani lui te ai gawecewe ne ecanenige, tabe te teeme irecu bine itu yaacwabemepi. Teepi äblicäco pääpäna, lui apaclyera te sepaclyärenige cime mene cabu ca, lui mene te jiicenige Keriso

me apaclyera poto cidi me. Pui apaclyera lui Acejiyame me apaclyera pana gyene.

⁵ Cine cime poto cidi me lica jijananenininago, yepä cine jijananenininago, egä Keriso Yeesu lui Yageyame sine piiyepu cine weeme tääpume kaakesea jewenenisi temiji pi.

⁶ Acejiyame lui te jiicuji egä, "Krokeciyi cabu me apaclyera te saapaclyärege," tabe cuta jewenenige teeme apaclyera ne mime cabu me apaclyerame. Ai apaclyera te Keriso cabu ca sepaclŷärenige, siige umle niwenininige, egä Acejiyame te lipu muijirage gyene piiyepu kokrerage gyene.

⁷ Cine lui bime cabu ai baborage seemo ireclota gwidape te yaanajuge, cine papa gemi, epu gemi gawe ca wawenäneji disi liiyepu naace tääpume awabame, egä iyeta kokre lui Acejiyame myene, cime lica gyene.

⁸ Cine mäpu cama opopa yaayanusi, yepä teepi äblicäco cibibine ämungeja. Cine poto padare cabu toracarage umle lica gemi egä ngena wawename, yepä cine ngenecu onya lica läbitininago.

⁹ Biname cina cibibine sabe niwenininusi, yepä Acejiyame te lica nibmalininuge. Cibibine gawe me niyärininusi, yepä budre tama lica nglecini-nusi.

¹⁰ Iyeta padare cabu cine wälu birige budre päpäname Yeesu liiyepu, yepä cine lipu camu ireclota gemi, peei te jewabudnitenige, egä Yeesu cuta ireclota gyene.

¹¹ Yoo, iyeta padare cime ireclota ngalebora cine wälu birige budre päpäname Yeesu name pi, yepä cime ai gawe ireclota tääpe cina lipu camu ireclota

cama gemi, peei te jewabudnitenige, egä Yeesu cuta ireclota gyene.

¹² Pipu pi cine ätyepäneji biname cina iyeta padare cabu birige budre mäpu päpänena, siige peei name pi Acejiyame me ireclota te weeme seemo cabu kaakesea jaawenuge.

¹³ Oogäräneji mene te jiicenige egä, "Cane Acejiyame ne jitru-nngenine, peei name pi cane mene jiicemune." Cine cuta peei yepä ätrunga cama Acejiyame ne jäätprungusi, siige peei name pi Miji Mene jiicemusi.

¹⁴ Cine umle gemi, egä Acejiyame te Yageyame Yeesu ne budre cabu ca itu erpinantuji, cine cuta umle gemi, egä tabe mibibine pipu cirege budre cabu ca cuta arpinera. Siige tabe te cine piiyepu weene yepä cire niwadipi Yeesu bau me.

¹⁵ Yoo, iyeta ai cina weeme miji täüpume läbitininusi. Piiyepu Acejiyame liba teeme owecu name pi bucourage biname bine yääsecreräjimuge niiya cabu ca, siige bucourage cina teebine eso yääcärusi teeme jamyacu apaclyera ne awepy-eräjame.

Keriso me Binamewale cina Ätrunga cama Icratjinige

¹⁶ Peei name pi cine ngenecu onya lica äbita. Cine puu kokre te nigletnäjenige, yepä cime seemo cina kirece kokre jepänanenisi bimu gaabegabe.

¹⁷ Cine lui mäpu cabu ninajininuge, pui lui baborage padare lica birige, piiyepu pui mäpu lui matikolä gwene. Tabe cire saacanepi baborage gwidape ne cime täüpume, lui te iyeteta gyene. Pui lui Acejiyame me jamyacu apaclyera gyene.

18 Cine eei tääpume ire lica gemi, lui bine jääpänimusi, yepä pääna cäco tääpu memi cine ire, ingle lui bine jääpänimusi, watawata gemi, lui cina pääna cäco, iyeteta gemi.

5

1 Yoo, mine umle gemi, egä mime ai gawetääpe, mine lui cama page ninajininige, liba cire lape-sarepi, Acejiyame te kirece tääpe cire nicäripi cabucewe je mine pui cama lenajame. Tabé pui tääpe ne teemämu ituge amacetnäja piiyepu pui tääpe lui iyeteta gyene.

2 Mine liba ai gawetääpe cama ninajininige, mine gege lica gemi, ingle mine babo singi gemi cabutääpe ne acatame.

3 Mine singi pui kirece tääpe ne acatame, siige piba mine tääpe cäco lica cirege budre biname liiyepu.

4 Mine liba ai gawetääpe cama ninajininige, mine ngenecu mäpu cama piiyepu ala cama. Ai lui naace name pi lica gyene, egä mine singi gemi gawetääpe ne abmalame, yepä mine singi gemi watawatarage cabutääpe mime cabu me acitame, piba mine budre lica cirege, yepä iyeteta ireclota te mime ai gawetääpe ne mara me cire jaawenepi.

5 Acejiyame te apu mule tääpume mibibine ituge amacetnäja. Tabé nicäripi teeme Seemo cewecu tääpume, egä tabe pipu cirege mibibine wawena.

6 Siige peei name pi cine ngenecu onya lica äbitininago piiyepu cine umle gemi, egä ai ireclota cabu mime mete lui ai gawetääpe gemi; nuuja ireclota cabu mime mete lui Yeesu Keriso cama cirege.

⁷ Mine ai ireclota cabu ätrunga ca joomlemusi Acejiyame ngena täüpume ituge jaji wawename, ngänu gyene mine pääna lica.

⁸ Mine siige wälu lica gemi, piiyepu mime singi pisi nyene ai gawetääpe ne abmalame piba otnime Yageyame cama lenajame.

⁹ Yepä mime toracarage singi naace gyene tee-bine ngenecu miji me wawename, ngänu gyene mine ama ai gawetääpe cama ninajininuge, cooten cama kirece ireclota cabu je.

¹⁰ Ingle naace gyene, mine miji iyeta cirege mime atrana biname Yeesu Keriso me opo gaabe je aclajuta. Tabé te cire nitranipi, siige miji cooniiya daremu cire nicäranipi eei mule ibi, mine lui ituge waweneca ai gawe ireclota ngalebora.

Poode Mene

¹¹ Cine wälu gemi, ingle cine umle gemi, egä Keriso te mibibine iyeta cirege atrana. Peei name pi cine biname bine owe yääswemusi teepi ätrungame, egä cine toraca piiyepu yepä ngene atwana cama biname gemi. Acejiyame te umle gyene iyeta käme poto cidi me, cuta piiyepu cane ngene atwana icranininine weeme cabu me, egä weene cuta pepu umle äbitame iyeta käme poto cidi me.

¹² Weene apu gone jinginuge, egä cine kääri äbitininago cimämu aitnejame, egä cine miji biname gemi. Eewe, cine päätä pui name pi jicenisi, ingle cine singi gemi weebibine ingle ceerame weene gege äbitame cimiji pi. Siige weene piba umle birige, lipu mene awecnistame pui biname bine, lui cina gege me läbitininusi biname

bime papa awepyeräja mule name pi lica teeme
ngeneceu borarage mule name pi.

¹³ Nää cane toraca buduma gäne, biname cina
lipu jiicenisi? Yoo, cane liba buduma gäne, peei
lui Acejiyame name pi. Yepä toraca gyene, egä
cane miji ngene atwana cama gäne, siige peei lui
weeme miji tääpume.

¹⁴ Cine apu läbitininago, ingle Keriso me singi te
cibibine niwadininuge. Tabé iyeta biname bime
tääpume budre äbituji, siige cine toraca jitrun-
genisi, egä ai yepä biname lipu budre iyeta bi-
name bime tääpume, peei te jewabudnitene, egä
teepi iyeta teta cama budre ituge äbita teeme sasa
ireclota cabu ca.

¹⁵ Keriso te iyeta biname bime tääpume bu-
dre äbituji naace tääpume, egä laati te kirece ire-
clota cama yaanajuge, tabe gone teeme miji ne
jäärnguge, yepä tabe miji Keriso tääpume lenaja.
Ingle naace gyene, Keriso temiji pi budre äbituji,
siige arpinantuji.

¹⁶ Cine liba ätrunga biname me äbitininujago, cine
biname bine lica jaatranimusai gawe mule cabu.
Toraca gyene, egä padare puga ge, cine liba Keriso
ne jitranuji ai gawe mule biname cina lipu jaat-
ranusi, yepä page cine siige lica jewenenisi peei
ne.

¹⁷ Laati te liba Keriso cama yepä me läbituge,
tabe siige kirece biname gyene. Teeme sasa ire-
clota ne yaabmaluge, siige kirece ne yaacatuge.

¹⁸ Ai mule lui Acejiyame bau ca gyene, lui te
Yeesu Keriso miji pi gäbu äbituji mime tääpume,
tabe lui bime tääpume claabe ge niinäce. Siige tabe
kaakesea mibibine ituge ceera mine iyeta biname

bine teeme binamewale me wawename.

¹⁹ Cane naace me jiicenine, egä Keriso me kaakesea name pi Acejiyame te äbitenige iyeta biname bine teeme binamewale tääpume wawename. Tabe teeme niiya mule bine lica yaawadimuge, cuta tabe cine ätyepäneji biname bine mene ituge ceera cine iyeta biname bine jajanename, egä tabe singi teebibine teeme binamewale me wawename.

²⁰ Cine siige Keriso me mename biname gemi. Cine te puu jiicemusi, yepä Acejiyame te cime cabu ca jijananinuge. Cine Keriso me puupu ne becatisi, weebibine jijenininago, egä weene Acejiyame ne padare ecäreye tabe weebibine waadename teeme bau me.

²¹ Keriso lui conocäco gyene, yepä mime name pi Acejiyame te teebine epu pana jewenuji, egä tabe lui niiya mule biname gyene. Siige mine liba Yeesu cama yepä läbitininago, mine conocäco läbitininago Acejiyame me opo gaabe je.

6

¹ Cine Acejiyame cama gigri kaakesea jaawanusi, siige cine jijenininago, egä Acejiyame lui owecu ne itu yaabocломtepi weeme bau me, papa gone yaasacluye.

² Naace, Acejiyame te ituge iicana egä,
“Cane jitecijipene weebibine,
padare liba tädepi cane weebibine ätityerame.
Cane itityäripene,
padare liba tädepi cane weebibine niiya cabu
ca äsecrerame.”

Itecijinege, page padare gyene Acejiyame te weebibine ätityerame! Page padare gyene Acejiyame te weebibine niiya cabu ca äsecrerame!

³ Cine singi lica gemi nuuja biname ne niyyarage asicnentame wawename cime poto cidi me, cije teepi cime kaakesea ne jääingäjusi.

⁴ Eewe, cine ngena bine jaawenimus, peei cina niwabudnitininusi, egä cine Acejiyame me kaakesea bägrä gemi. Age tema pui gwidape: cine mäpu cabu bojäcu cewe loocaninago, nimyemutaninunge mäpu biijabija cabu.

⁵ Cibibine ituge adnana, krokeciyiye mete cabu äbäcna, biname sange cina cubu gije ituge abacita cime mene name pi, cine gloose cama ituge kaakesea wawena, ute cäco piiyepu deedei cäco.

⁶ Cine ituge awabudnita, egä cine Acejiyame me kaakesea bägrä gemi, ingle cine conocäco ninajininuge, piiyepu cine umle gemi, egä toraca ngena gyene; cine mäpu cabu bojäcu ninajininuge piiyepu cine miijirage muleyame biname gemi; Aceji Seemo te cibibine niwecetnärininuge; cime singi biname bime tääpume lui toracarage gyene.

⁷ Cine lui mene ne yaacenanusi, toraca gyene; Acejiyame te teeme kokre ne cime cabu yaabolclomtanuge; cime conocäco ireclota lui cubu gwidape pana gyene, cine lui ca laglinago piiyepu läyenganinago.

⁸ Poto cina lui cibibine opo gaabe me nicranininusi, poto cina lui niicetnininusi. Poto cina lui sabe niwenininusi, poto cina lui niwepyeräjininus. Poto cina cuta apu jiicus, egä cine walya biname gemi, yepä cime mene lui toraca gyene.

9 Poto cina puu apu jiicusi egä, cine papa biname gemi, yepä iyeta poto ta biname cina umle gemi cine. Cine puu puga ge budre me, yepä weene jepäneneniye, egä cine ireclota gemi; cibibine niiya me niwenininusi, nglecininusi, yepä cine budre lica gemi.

10 Cine puu ngenecu mäpu cama, yepä cine gege gemi. Cime puu nuuja gwidape lica gemi, yepä cime cabu ca seemo ireclota tääpume bucurage miijimiji gwidape jääpänimusi. Cine puu owecumete biname gemi, yepä cime iyeta gwidape piti nemi.

11 Cime binamewale Korinito cewe ngalebora! Cine conocäcorage aga biiri jijanininago. Cine cime ngene atwanena bine aga biiri jepatnimisi weeme bau me.

12 Peei lui cine te lica ge, lui cina ngenecu yaarmemusi weeme bau ca, yepä weene te ngenecu saarmemuye cime bau me.

13 Babe te lipu teeme bägrä bine jaajananemuge, cane cuta pepu jijenininine weebibine: cime lipu singi pisi nyene weeme tääpume, weene cuta miiji pepu singi lenaja cime tääpume. Weene weeme ngenecu bine jepatnemepeye cime tääpume!

Cine Ireclota Acejiyame me Mete Gemi

14 Weene gone alenglecäja ätrunga cäco biname cama ireclota poto cidi me kaakesea wawename. Conocäco piiyepu conocono äblicäco yepä me äbita, piiyepu apaclyera te äblicäco krokeciyiye cama alengläcita.

15 Keriso naabi Satani, teepi lui yepä ngene atwana cama lica gegi. Ätrunga biname piiyepu

ätrunga cäco biname, teepi cuta äblicäco yepä me äbita.

¹⁶ Acejiyame me awejena mete piiyepu uuje bime awejena mete äblicäco gigri äbita. Mine temi Acejiyame me mete. Tabé apu ituge iicana egä, “Cane cäme binamewale bime cabu nanajinige, ten cama otnenine.

Cane teeme Acejiyame gäne,
teepi cäme binamewale gemi.”

¹⁷ Peei name pi Yageyame te teeme binamewale bine cuta apu jejenemige egä, “Weene miiji teebibine ebmaläcemepeye,

cude padare äbitipeye teeme bau ca.

Conocono mule cabu gone lalenglecäjininuye,
cane piba weebibine piwadipene.”

¹⁸ Piba cane weeme Babe gäne,
weene cäme bägräwale gemi.

Babo kokre Yageyame te jiicenige ai mene.”

7

¹ Cäme miijirage binamewale, Acejiyame te ituge mibibine pepu mene ceera, pee name pi mine miiji abmaläcema, lui mule cina jaawenimusi mime tääpe piiyepu seemo bine jugi me. Mine miiji wälu cama lenaja piiyepu mara me äbita Acejiyame tääpume.

*Paulo Gege Gyene Korinito Biname bime
tääpume*

² Weeme ngenecu bine jepatnemepeye cime tääpume. Cine nuuja biname ne lica ituge niiya wawena. Cine nuuja biname me ätrunga ne lica ituge sabe wawena, piiyepu cine nuuja ne lica

ituge giri acita kaakesea wawename cime miiji täüpume.

³ Cane ai mene naace täüpume lica jiicenine egä weebibine äingejame. Eewe, pätä cane uja ituge weebibine jají, egä cine epu babo singi gemi weeme täüpume, egä nuuja te mibibine mara me äblicäco wawena, budre te coo ireclota cabu nuuja gwidape te.

⁴ Cane toraca ätrunga gäne weeme täüpume piiyepu babo gege gäne. Iyeta mäpu biijabija cabu cine lipu ituge otni, teepi cebine ngenecu onya me lica nawenumesi. Eewe, cane iyeta padare cabu baborage gege gäne.

⁵ Cine liba Makedoniya gawe cabu me latyari-pago, cine cängena lica ninajipi puma. Cine bucurage mäpu bine jäätänemepesi. Iyeta poto ta cime cubuyame puga ge, siige cine mage wälu ge.

⁶ Yepä Acejiyame lui te kokre sääcäranemuge lui cina ngenecu onya me läbitininusi, tabe ngenecu kokre me niwenipi, Taitus ne lipu täätupepepi.

⁷ Teeme otni taatu te cibibine ngenecu kokre me lica niwenipi, yepä cuta tabe lipu weebibine tiyitnipi, egä weene lipu teebine ngenecu kokre me jaawenepeye. Tabe cuta nijipi, egä weene baborage singi gemi cebine päpäname, piiyepu weene babo ngenecu mäpu gemi, ngena te läbitepi puma, cuta piiyepu weene singi gemi cebine ätityerame. Iyeta peei cina cebine cerämu gege me nawenepesi.

⁸ Cane lui leta ne yoogärepene weeme bau me, puu ngenecu mäpu me jiwenipi, yepä cane apu egä, "Ngänu gyene, weeme miiji me." Cane puu puga ge ngenecu mäpu me äbita, liba jäätänepene,

egä weebibine matikolä ngenecu mäpu me ji-wenipi pui leta te,

⁹ yepä page cane siige gege gäne. Naace name pi lica, egä cane weebibine ngenecu mäpu me jiwenipene, yepä weeme ngenecu mäpu cina itatrongäripesi miiji mule cabu me. Weeme pui ngenecu mäpu lui Acejiyame me singi mijii pi, siige pee name pi cine ngena itu jaawenepesi weeme tääpume, sabe lica jiwenipi weebibine.

¹⁰ Ingle naace gyene, lui ngenecu mäpu Acejiyame me singi birige, pee name ngenecu mäpu te yaatatrongtuge biname ne Acejiyame bau me, siige ireclota ne saacanuge. Siige pee name lica yaaratusi. Yepä lui mäpu te lica birige Acejiyame me singi, yepä binamerage bime mäpu, pee name te seemo ireclota ne jaawenuge budre me.

¹¹ Yoo, weeme pee name ngenecu mäpu lui Acejiyame me singi ge weeme tääpume, siige weene jepäneye tabe ngena jaawenepi weeme tääpume. Tabi jiwenipi weene aclajutame piiyepu awabudnitame, egä weene nuuja conocono lica ituge wawena. Weene claabe me läbitipeye, ngena te itu läbitipi; wälu me läbitipeye, ciige ngena te läbituge. Pee name cuta jiwenipi egä weene singi cebine päpäname piiyepu cebine äwäräintame piiyepu cuta pui biname ne daremu wawename, lui te niiya mule jaawenepi weeme sobe cabu. Siige weene ai lui ituge awabudnita, egä weeme niiya lica ge, ngena te itu läbitipi.

¹² Cane liba pee name leta ne yoogärepene, pui biname name pi lica, lui te niiya mule yaacnepi, coo lui tääpume jaawenepi, yepä cane naace name pi yoogärepene egä weene Acejiyame me opo gaabe

je opo awatname, egä weene toracarage singi
gemi cime täüpume.

¹³ Siige peei name pi cine ngenecu gege gemi.
Cuta peei taatu lica, yepä Taitus me gege te mager-
age gege me niwenipi, tabe liba nijipi weene lipu
teebine ngenecu plowa me itu jaawenepeye.

¹⁴ Cane weebibine iwepyeräjipene Taitus bau
me, cuta cane ajiri ne lica ituge päpäna wemiji
pi. Cine walya mene lica ituge otroma weeme
bau me, cuta cine Taitus ne ngena ituge jajanena
weeme poto cidi me, walya lica gyene.

¹⁵ Taitus weebibine ngene jipecnininuge, egä
weene lipu wälu cama teebine yaacatepeye pi-
iyepu weene lipu singi ge teeme mene ätecijame,
siige teeme singi te weeme täüpume babo me
äbitenige.

¹⁶ Siige cane mage gege gäne weeme täüpume.
Cane nuuja ngenecu lica gäne, ingle cäme ätrunga
pisi nyene, egä weene cebine nätecijuye.

8

Rarekaake Ootona Owecumete Biname bime täüpume

¹ Cime ätrunga binamewale, cine singi weene
umle äbitame, Acejiyame me owecu te ngena ituge
wawena Makedoniya gawe ngalebora maramara
ätrunga ingle bime täüpume.

² Mäpu bijjabija cina puu ituge otni teeme bau
me teebibine apicetnärame, yepä teeme gege ne
äblicäco sabe wawena. Teepi cuta babo owec-
umete gemi, yepä teepi ceera cäco lica gemi.

3 Cane toraca jijenininine, teepi rarekaake yaacranemepesi teepi luma ngälu acraname, piiyepu cuta teepi cerämu poto yaacranemepesi. Teepi ai ne teeme singi ca jaawenepesi,

4 siige nitemläjipesi cibibine, egä teepi lipu ge cuta ätityerame Acejiyame me binamewale bine Yuudea probins ngalebora.

5 Teepi yäätucäremepesi, cine lui tääpume jaawagrijemepesi: teepi niinäce Acejiyame bau me ireclota yaacranepesi, ingwe ca cuta cime bau me Acejiyame me singi miji pi.

6 Taitus te gije jaabacitepi baborage rarekaake ne owecu gwidape tääpume ootename weeme bau ca, siige cine teebine jaajepesi pee kaakesea ne ämlitejame.

7 Iyeta mule cabu weene niinäce gaabe gemi poto ätrunga biname bime bau ca: weeme ätrunga cabu piiyepu Miji Mene acenena cabu weene niinäce gaabe gemi, piiyepu weeme umle lui baborage gyene toraca mene poto cidi me, weene gloose lica gemi ätityerame, cuta weeme singi cime tääpume lui baborage gyene. Peei name pi cane singi gäne weene cuta niinäce gaabe me äbitame ai owecu mule wawename rarekaake ootename.

8 Cane ai lui weebibine lica idretnininine. Yepä cane naace name pi jeitnäjenine, Makedoniya biname cina lipu babo singi ge rarekaake ceerame, ingle cane singi päpäname egä weene nää cuta toraca singi gemi ceerame.

9 Weene umle gemi, mime Yageyame Yeesu Keriso lipu baborage singi ge mime tääpume. Tabé liba Acejiyame cama cabucewe je, tabe dogweyame ge, yepä tabe mime name pi täduji gawe-

cewe cabu me, owecumete biname pana äbituji. Tabe ai ne naace täüpume jewenuji mine piba seemo ireclota ngalebora dogwe äbitame.

¹⁰ Cäme ngene atwanena apu gyene, egä pui lui weeme miji tääpu myene weene page ämlitejame, niinäce kämäge weene lui rarekaake ootona ne gije ituge abacita. Weene magerage singi puga ge, cuta kaakesea jaawenepeye pui täüpume,

¹¹ siige jimlitepeye pui kaakesea ne. Weene lipu baborage singi cama taagednepeye, cuta pipu singi cama jimlitepeye. Weeme ibi ecärepeye.

¹² Weeme liba singi pisi nyene ceerame, Acejiyame ne ngenecu miji me jaawenuye, weene liba yääcäruye, weeme ngena piti nemi ceerame. Tabe lica jiwigrijenininige, weeme liba ngena lica gyene, pui ne ceerame.

¹³ Cane naace täüpume lica jiicenine egä weebibile mäpu cabu acraname siige poto cina piba kälyä äbitame.

¹⁴ Eewe, päätä cane naace me jiicenine, egä ai padare cabu weeme lipu iyeta gwidape bucourage gemi, weene miji pui bine ceera, laati bemi owecumete page. Siige nuuja taje weene liba owecumete lenaja je, teeme liba bucourage birige, teepi piba pa pitityäriipesi. Apu mule ca weene neenen yepä ibi inajuge.

¹⁵ Oogäräneji mene te ai poto cidi me jiicenige egä,

“Laati te magerage deedei yaatomlecemepi,
teeme bucourage lica ge.

Laati te nesae deedei bine yaatomlecemepi,
tabe ngene jaaglepi.”

Taitus piiyepu Ten cama Lui Biname

16 Cine Acejiyame ne eso ecärenisi, egä Taitus ne ngene atwana sääcärepí tabe weebibine ätityerame cine liiyepu.

17 Tabé yaacatepi cane lui jaajepene tabe weeme bau me otnime. Yoo, tabe epu baborage singi ge otnime, egä tabe te niinäce otni mene tiicepi, cane ingwe ca jaajepene otnime.

18 Cine teta cama jityepenisi mime yepä ätrunga biname ne, ätrunga ingle cina lui ne yaawepy-eräjusi teeme Miji Mene jajanena name pi.

19 Peei taatu lica, yepä teebine ätrunga ingle cina cuta itu jaajepesi cine cama otnime, cine liba ai owecu gwidape tääpume yootoninisi, lui owecu gwidape name pi bucourage biname cina Yageyame Yeesu Keriso ne pagege awepyeräja piiyepu cuta lui owecu gwidape te pagege awabud-nita, egä cine toraca singi gemi cime owecumete ätrunga biname bine ätityerame.

20 Cine singi lica nuuja mule wawename, lui te biname bine jaawenimuge cibibine äingejame, egä cine ai baborage owecu gwidape ne lipulipu yootoninisi piiyepu ceera pagege.

21 Cine singi gemi iyeta gwidape conocäco wawenetnäjame, lica Acejiyame me taatu opo gaabe je piiyepu cuta biname bime opo gaabe je.

22 Cine siige ai neenení biname cama cuta cime nuuja ätrunga biname ne jityepinisi. Cine tee-bine itu yaapicetnärepesi, siige jääpänepesti, egä tabe babo singi gyene ätityerame. Teeme baborage ätrunga pisi nyene weeme tääpume, siige tabe singi gyene weebibine ätityerame.

23 Yoo, weene umle Taitus. Tabé cane cama kaakesea biname gyene weeme miji täüpume. Cuta peei neeneni biname, ten cama lui aaclenige, ätrunga ingle cina lui bine jaajepesi, teeme kaakesea te Keriso me ngii ne babo jaawenuge.

24 Weeme singi ne jewabudnitepeye teeme täüpume. Lui ätrunga ingle cina teebibine pa jäätylepemepesi, teepi liba pa yäätecijemepi weeme singi poto cidi me, siige peei te pa jaawabudnitepi teeme bau me, egä cime awepyeräja lui weeme poto cidi me papa lica gyene.

9

Ätrunga Biname bine Miji Ätityera

1 Nuuja singi lica gyene cane cuta cääri weeme bau me oogärame rarekaake ootona poto cidi me Acejiyame me binamewale bine ceerame, Yuudea probins cabu je lui cina icrajenige.

2 Cane umle gäne, egä weene singi gemi ätityerame, siige cane ituge weebibine awepyeräja Makedoniya biname bime cabu. Cane jaajemepene teebibine egä, "Akaya gawe cabu lui ätrunga biname, teepi niinäce kämäge cabu ca amacetnäjäneji gemi ätityerame." Siige weeme baborage singi ätityerame ituge poto bine cuta singi me wawena ätityerame.

3 Siige page cane jäätylepenänine cime ai nesae ätrunga biname bine naace täüpume egä cime awepyeräja te papa me lica äbita weeme poto cidi me, yepä cane lipu Makedoniya biname bine ituge jajanena, weene pepu amacetnäjäneji gemi ätityerame.

4 Cije cane liba pa lädepene peeyeme, cuta poto Makedoniya ätrunga biname cina liba cane cama otni je, cane singi lica teepi päpäname, egä weene amacetnäjäneji lica gemi. Ai te liba äbita je, cane lipu ajiri pa nanajepi cäme awepyeräja name pi weeme poto cidi me! Piiyepu cane nuuja singi lica gäne iicaname, egä weene te cuta babo ajiri ne pecatepeye.

5 Siige peeи name pi cane jäätäpene ai biname bine teepi cäme niinäce gaabe otnime amacetnäjäame, weene lui owecu gwidape täüpume ituge iicana. Apu mule ca pui owecu gwidape amacetnäjäneji pagege, cane liba pa latyaramtene peeyeme. Piiyepu weene weeme singi ca pecäremepeye, lica ädretneca name pi.

6 Weene gone ngene ätrimela, egä laati te nesae gije jäätäpnäuge, tabe cuta nesae kuu bine jäätäpnäimuge. Cuta laati te bucurate yäätemuge, tabe cuta bucurate jäätäpnäimuge.

7 Biname cina, teepi miji teemämu ngene atwanena, egä teepi luma ngälu ceerame; yepä teepi ngene yääcärusi, gege cama miji ceera, ingle lui biname te gege cama birige ceera, Acejiyame te singi gyene teeme täüpume.

8 Acejiyame te miji gyene weeme singi ibi ceera cuta poto ceera, siige piba weeme iyeta piti nemi weene lui täüpume singi. Piiyepu peeи taatu lica, cuta weene miji gemi nuuja biname bine bucurate ceerame ätityera täüpume.

9 Oogäräneji mene te jiicenige ai poto cidi me egä,

“Tabe owecumete biname bine papa
yääcäranemuge,

teeme owecu lui ngälu cäco gyene.”

10 Acejiyame te gije yääcäruge liteta biname ne, siige pui biname te deedei jäätü nimuge teeme loolo me. Tabo cuta weebibine gije icäraninuge weene ätemame siige teepi uutaname. Yepä pana gyene, weeme ceera mule cabu ca weene bucurage kuu bine jäätü nimuye.

11 Tabo iyeta padare cabu dogwe me jiwenin-inuge piba weene ceera biname lenajame, siige bucurage biname cina Acejiyame ne eso pagege ceera wemiji ootonäneji owecu gwidape tääpume, cine lui ne pa yaacanepesi teeme bau me.

12 Ingle naace gyene, ai kaakesea weene lui jaawenuye, eei taatu me lica gyene owecumete biname bine ätityerame, piiyepu cuta jaawenimuge bucurage biname bine Acejiyame ne awepy-eräjame piiyepu eso ceeraname.

13 Weeme ai kaakesea te jaawabudnituge, egä weene lui Miji Mene ne secatujiye, weene weeme ireclota ngalebora pui ibi inajininuge, siige lui cina weeme owecu gwidape ne pa jäätü nepesi, teepi weeme Miji Mene äcwetna name pi Acejiyame ne pa yaawepyeräjepesi cuta piiyepu weeme owecu gwidape name pi teeme tääpume piiyepu poto ätrunga biname bime tääpume.

14 Siige teepi baborage ngenecu miji cama irecu pa lätumutipesi weeme tääpume, ingle Acejiyame te lipu baborage singi ne itu saaboclo mtepi weeme tääpume.

15 Mine Acejiyame ne eso yääcäresi teeme owecu mule tääpume, lui epu baborage gyene, egä äblicäco mene iicana.

10

*Paulo me Conocäco Keriso me Ätyepäneji Biname
me Lenajame*

¹ Cane Paulo singi gäne weebibine mene jajime. Weene apu jiicuye, egä cane liba weene cama cane owelaamelame birige, yepä cane liba weene cama lica, cane drämä cama jiwenininune. Cane singi epu owelaamelame piiyepu cängena cama lenajame Keriso liiyepu,

² siige cane itemlininine, egä weene gone giri nawenuye drämä täüpume, cane liba pa lädepene peeyeme, ingle cane umle gäne, egä cane miji gäne eei bine drämä cama wawename, lui cina walya naitnäjusi, egä cane gawe ireclota mule bine yääcwetni-mune.

³ Puu toraca gyene, egä cine gawe cabu ninajin-inuge, yepä cine ai gawecewe biname bime pana cubu lica jiicusi.

⁴ Cine lui gwidape ca cubu jiicusi, ai gawe ireclota me cubu gwidape lica gemi, yepä Acejiyame me kokre cubu gwidape gemi, cine lui ca sabe jaawenimusি Satani ne teeme cubuyame cama.

⁵ Cine yääyeblengemusi iyeta walya mene bine; cine jiibemusi iyeta mule bine, mope modamoda biname cina lipu yääciseräjusi toraca umle ne Acejiyame poto cidi me; cine biname bine yaata-trongärimusি teepi Keriso me singi ibi ngene at-waname.

⁶ Weene liba lawabudnäjininuye, egä cibibine nitecijeniniye, siige cine piba taatu eei bine mäpu daremu pa yääcäranemepesi, lui cina lica niteciji-nusi cibibine.

7 Weene ngene atwana ngalebora me lica gemi. Biname peeci yene lui te jiicenige, egä tabe sine biname lui te Keriso bau ca mene saawadäjemuge. Pui biname te miji cääri ngene atwana, siige tabe ngene ca pa laglepi, egä tabe lipu mene saawadimuge Keriso bau ca, cane cuta piiyepu.

8 Mime Yageyame Yeesu Keriso te cebine conocäco näcärepi weebibine waadename, lica weebibine gawe me wawename yepä cabu me wawename. Ngänu gyene, cane lipu baborage lawepyeräjune cäme conocäco poto cidi me, yepä cäme nuuja ingle lica gyene pui poto cidi me ajiri lenajame.

9 Cane singi lica gäne weene ngene atwaname, egä cane lui leta bine weeme bau me itu jäätypäjempene naace me weebibine wälu me wawename.

10 Poto cina jiicusi egä, “Paulo me leta mene lui trängäli piiyepu kokre cama gemi, yepä tabe liba mine cama yaanajuge, tabe bleelablela birige piiyepu kokre cäco mene jiicemuge.”

11 Pui biname cina miji umle, egä cane ngena yoogärune cudeccewe ca, cane jaawenune, cane liba peema birige.

12 Cane lica ajenine epu biname ca, lui cina teemämu leta bine yoogärimusi teeme miji mule awabudnitame. Cane singi lica gäne pepu biname cama atonerame. Teepi teemämu jaawenimusi atonera gwidape bine teeme singi ibi, siige pui ca latoneräjininus. Teepi buduma biname gemi!

13 Cane liba lawepyeräjune, cane äblicäco piyyeme papa iicetneja, yepä cane eei kaakesea ibi lawepyeräjune Acejiyame lui cebine näcäruji, cuta

weene pee i kaakesea ngalebora gemi.

¹⁴ Weene pui gawe ngalebora ina-jininuge, Acejiyame lui najuji, siige cane gawe ngälu ne lica jaatropangtepene, liba peeyeme Korinito me lädepene Miji Mene jajanename Keriso poto cidi me.

¹⁵ Siige cane lica lawepyeräjune nuuja biname bime kaakesea täüpume, teipi lui ne ituge wawena käme caale kaake poto ca, Acejiyame lui näcäruji. Weeme ätrunga cina liba babo läbitininusi, käme singi pisi nyene cuta käme kaakesea te babo äbitame, yepä cane singi gäne pui gawe cabu taatu wawena Acejiyame lui itu najuji.

¹⁶ Acejiyame te liba käme ai singi ne toraca me jaawenuge, cane miji gäne otni Korinito cewe nuuja poto cidi me puma cuta Miji Mene jajename. Cane singi lica nuuja biname me kaakesea ne acatame, tabe lui cewe cabu ituge wawena, Acejiyame lui teeme täüpume ituge jaji.

¹⁷ Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, “Laati te singi awepyeräjame, tabe miji eei täüpume awepyeräja, Yageyame lui bine ituge waweneca.”

¹⁸ Ingle naace gyene, Yageyame eei biname ne lica yaacatuge, lui te teemämu lawepyeräjuge; yepä eei ne yaacatuge, tabe lui ne yaawepyeräjuge.

11

Paulo piiyepu Keriso me Walya Mename Biname

¹ Cane singi gäne weene ire taatu acitame cane matikäli buduma mene iicemame. Yoo ngenä popi, weene ire taatu nacitiniye cane buduma mene iicemame.

² Cane ngenecu gäne weeme poto cidi me; epu asicnantenine weeme poto cidi me Acejiyame liiyepu. Cane weebibine simacetnäjimene weene Keriso cama atejäclmutame. Cane singi gäne weene epucäco lenajame, siige atejäclmuta bimu cabu piba picäripene teeme bau me epu pana, camu ngulebägrä lipu yääcärusi ciwelooloyame ne.

³ Yepä cane wälu pisi näne, egä Satani te lipu ongletnäjuji Eeba ne teeme walya mene ca, weeme ngene atwanena cina cuta pepu conocono me pama läbitininusi, siige weene piba toraca singi lica birige Keriso tääpume.

⁴ Cane naace name pi wälu gäne, ingle cane jepänenine, weene lipulipu watatarage biname bine yaawadimuye, lui cina weeme bau me saa-cluge. Weene jäätprunguye teepi lui mene Keriso poto cidi me jiicemusi, ngänu gyene teeme mene mara käme mene cabu ca. Cuta teepi lui seemo poto cidi me jiicemusi, weene yaacatuye, ngänu gyene tabe Aceji Seemo lica, weene lui ne yaacatuye käme bau ca. Cuta teepi lui miiji mene yaacenanusi weene yaacatuye, ngänu gyene pui mene mara, cane lui Miji Mene itu jijananipene weebibine.

⁵ Cane apu ngene jotwananenine, egä cane yepä ibi gäne pui biname cama, weene lui tääpume jinge-nininige, egä teepi modamoda ätyepäneji biname gemi.

⁶ Cane pama miijirage mene iicema biname lica gäne, yepä käme umle baborage gyene, siige cane maramara gaabe ca pee i ne ituge abocломäja weeme bau me.

⁷ Cane jijananipene Acejiyame me Miijirage

Mene, piiyepu cane daremu tääpume weebibine lica itinäripene. Cane cämämu matikäli läbitepene naace tääpume weene piba baborage me äbitame. Nää, cane pee i niiya mule jaawenepene?

⁸ Cane poto ätrunga biname bime bau ca rarekaake jäätäpanemune weeme tääpume kaakesea wawename. Ai lui egä cane teebibine juutecrimune weebibine ätityerame.

⁹ Cane liba weene cama jage, käme rarekaake cina lämlipesi, yepä cane lica itinäripene weebibine rarekaake ceerame. Yepä Makedoniya ca lui ätrunga biname cina saaclepi, teepi te näcärepesi iyeta cane lui tääpume singi. Cane umle käco gäne weebibine nuuja gwidape tääpume ätinera, cuta lica pa itinäripene. Eewe, licarage!

¹⁰ Keriso iyeta padare cabu lipu toraca mene jiicemimuge, cane cuta piiyepu cane liba jiicenine, egä Akaya gawe cabu nuuja te äblicäco cebine iibana apu awepyeräjame.

¹¹ Cane ai ne naace name pi lica jiicenine, egä cane singi lica gäne weeme tääpume? Acejiyame umle gyene, egä cane singi gäne.

¹² Yoo, cane lipu weebibine lica ituge rarekaake tääpume ätinera ja ngälu page, cane cuta pepu pagege äbita, naace name pi egä lui cina Keriso me ätyepäneji biname ca lainininusi, teepi piba äblicäco teemämu awepyeräja piiyepu iicana egä teepi cane cama yepä opo kaakesea jewenenisi.

¹³ Teepi walya kaakesea biname gemi, Keriso te teebibine lica ituge ätyepa. Teepi walya laininusi Keriso me ätyepäneji biname ca, siige weebibine ingletnäjinusi.

¹⁴ Cane cälu te lica äti. Pui lui ciitaca mule lica

gyene. Satani te cuta lateplingtuge, läbituge epu pana Acejiyame me mename seemo liiyepu.

¹⁵ Peei name pi ciitaca lica gyene, egä teeme kaakesea bägrä cina cuta läbitininusi Acejiyame, lui conocäco gyene, teeme kaakesea bägrä bime pana me. Yepä ngälugaabe je teepi teeme mule ibi daremu ne cire jäätänenepesi.

Paulo Awepyeräjenige Teeme Mäpu cabu Lenaja poto cidi me

¹⁶ Cane cuta cääri jiicenine, egä nuuja te apu gone angi, egä cane toraca buduma gäne. Yepä weene liba pepu jaawenuye, weene piba gone yaacatuye cane liba buduma biname pana matikäli awepyeräjenine.

¹⁷ Cane liba apu awepyeräjenine, cane mime Yageyame Yeesu Keriso me mene lica icwetnenine; cane mage buduma mule jewenenine.

¹⁸ Yepä ingle bucourage biname piti nemi, laatibi lawepyeräjininusibiname bime pana, lui cina gawe ireclota mule cabu yaacrajuge, cane cuta teeme pana äbitenine.

¹⁹ Weene peete nemi umle biname, peei name pi gege cama ire taatu jaacranimuye buduma biname bine.

²⁰ Weene ire taatu jaacranimuye biname cina weebibine aletnäneji biname pana me wawename; piiyepu weene ire taatu gemi teepi weebibine giri acraname teeme kaakesea wawenetnäjame; piiyepu weene ire taatu gemi teepi weebibine angletnejame, äingejame, niiyaniya tagepogogo iicemame.

21 Cane ajiri gäne, egä cane toraca drowä lica ge pepu äbitame weeme tääpume.

Cane buduma pana jiicenenemine poto buduma cina liiyepu, awepyeräjinine eei tääpume, teepi lui tääpume lawepyeräjininusi.

22 Teepi jiicusi egä, "Cine Heberu biname gemi." Yoo, cane cuta piiyepu. Teepi apu egä, "Cine Israela biname gemi." Yoo, cane cuta piiyepu. Cuta teepi egä, "Cine Abrahamo me kaakesaare gemi." Yoo, cane cuta piiyepu.

23 Teepi jiicusi egä, "Cine Keriso me kaakesea biname gemi." Cane buduma pana awepyeräjinine, yepä cane age säne teeme bau ca mijirage Keriso me kaakesea biname. Teepi puu kaakesea jaawenusi, yepä cane te magerage kaakesea ituge wawena. Cane teeme bau ca magerage ituge lenaja krokeciyi mete cabu, cebine magerage ituge adnana, cuta cane magerage teeme bau ca puga ge cuta budre päpäname.

24 Israela biname cina cebine teetinain gääbu ituge adnana faib maramara padare cabu.

25 Cuta nesae maramara padare cabu Rooma biname cina nadnanepesi. Yepä gääbu cuta kula ca nacnepesi. Cane liba malu cabu waatnetnäjepene, nesae gääbu buto cina sabe läbitanipesi, cuta yepä gääbu cane yepä bimu cebocebo padare cama ni-iyе papa cabu nanajepi malu cabu.

26 Cäme otnetneja cabu iyeta poto ta mäpu puga ge. Cane igi cabu labumäjune, cane wälu puga ge ero biname bime name pi, cuta cane wälu cämerage Israela biname bime name pi piiyepu nuuja gawe biname bime name pi. Mäpu puga

ge modamoda cewe cabu ta, glunubora ta, malu cabu ta piyepu eei biname bime bau ca, lui cina ätrunga biname ca lainininusi, yepä teepilica gemi ätrunga biname.

²⁷ Cane magerage kaakesea ituge wawena gloose căco, ute căco. Cane umle gäne loolomecewe piyepu niiyemecewe lenaja. Cäme otnetneja ngalebora käme deedei ibibi lica ge, käme mete lica ge, cane niiyarage cäbletääpe cama ge.

²⁸ Ai taatu lica, cuta käme ngenecu mäpu pisi nyene iyeta padare, egä ätrunga biname cina lipu icrajinige.

²⁹ Laati te liba ätrunga cabu onya yaanajuge, cane cuta pepu lasicnantune; laati te liba niiya mule jaawenuge, käme ngenecu mäpu me läbituge.

³⁰ Ingle weene cebine giri nacitiye cane awepyeräjame, cane ai mule poto cidi me bawepyeräjine, lui cina nawabudnitusi, egä cane matikolä gäne.

³¹ Acejiyame, mime Yageyame Yeesu Keriso me Babe, mine lui ne yaawepyeräjesi, tabe umle gyene, egä cane walya lica otrominine.

³² Cane liba Damaseko babo cewe jage, mope biname Areta me ingwe gaabe biname, lui te pui cewe ne ire jaatwuge, tabe yaacranemepi teeme awamuta biname bine pui cewe caale grana gome cebine oomlaname.

³³ Yepä pui caale atreji cabu traapi puga ge, siige ätrunga biname cina cebine diiba bora näsinglantepesi, pui traapi cabu ca näinepesi caale kaake poto cidi me, siige cane luucrepene.

Paulo Gwidape bine Jepänimige Cabucewe je

¹ Ai awepyeräja mule puu nuuja miiji lica gyene, yepä cane miiji cerämu awepyeräja. Siige cane page jiicemenine mime Yageyame te lipu taboclomtuji piiyepu teeme singi ne lipu seboclomtuji cäme bau me.

² Cane umle gäne yepä ätrunga biname, Acejiyame te lui ne cabucewe me caburage me ecanuji, footin kämäge liba ituge apira. Yoo, cane age sâne pui biname. Yepä cane toraca umle lica gäne, egä cane toraca cabucewe me caburage jage, coo cane wama pana jepänimujine. Acejiyame taabe taatu umle gyene.

³ Cane cääri jiicenine, egä cebine Acejiyame me lenaja puupu cabu me nacanujisi – yoo siige cane umle lica gäne, egä cane toraca puga ge, coo wama pana jepänimujine. Acejiyame taatu umle gyene.

⁴ Cane puga nätecijuji maramara gwidape poto cidi me, lui tääpume mene lica gyene piiyepu lui poto cidi me cudege iicana.

⁵ Siige cane ai cabucewe mijirage mule tääpume awepyeräjinine, cuta iyeta poto mule cabu ca lui cina ituge äpletnera cäme tääpume, cane eei taatu mule tääpume awepyeräjinine lui cina cebine nawabudnitusi, egä cane matikolä gäne.

⁶ Cane liba awepyeräja je, cane buduma lica cirege, ingle cane toraca mene cire jiicemejine. Yepä cane siige ingwe ca lica awepyeräjenine pui cabucewe mule poto cidi me, ingle cane singi lica gäne biname cina cebine opo gaabe me acitame pui mule name pi, yepä eei taatu name pi teepi ngena jääpänusi cane wawena je piiyepu ngena yäätecijemuge cane iicema je.

⁷ Acejiyame lui gwidape bine seboclomäjimuji käme bau me cabucewe je, ingle babo miijirage gwidape gemi, peeи name pi cane cije awepyeräja mage; yepä tabe mäpu ne käme tääpe cabu itu secituji, lui te gaale pana cebine nagadäjenige. Ai lui Satani me kaakesea gwidape gyene cebine aglime, siige niibenige cane mope babo me äbitame.

⁸ Cane nesae gääbu Acejiyame bau me irecu ätumutanujine ai mäpu ne äyeblingtame, yepä tabe singi lica ge.

⁹ Tabе apu najuji egä, "Cäme baborage owecu määme tääpume ibibi gyene iyeta maane lui tääpume singi gäte, ingle käme kokre te babo läbituge määme cabu, maane liba kokre cäco gäte." Siige peeи name pi cane gege gäne, egä cane kokre cäco gäne naace tääpume piba käme cabu Keriso me kokre te lenajame.

¹⁰ Peeи name pi cane gege gäne Keriso miji pi mäpu cabu lenajame, ngänu gyene cane lipu kokre cäco, niiyaniya nawenusi, coo gwidape cäco; ngänu gyene lipu sabe nawenanusi coo lipu mäpu bine jääpänanemune. Ingle naace gyene, käme kokre cina liba lämluge, Keriso me kokre te piba yaanajuge käme cabu.

Paulo Ngenecu Mäpu Gyene Korinito Ätrunga Ingle name pi

¹¹ Cane buduma pana bääbitine cämämu awepyeräjame, yepä weene te giri naweniye. Weene te cebine cire nawepyeräjejiye. Cane puu papa gäne, yepä weeme pui mararage ätyepäneji biname bime cabu ca cane gawe me lica gäne.

12 Acejiyame te bucurate owowä piiyepu cälu täti gwidape piiyepu ciitaca mule bine weeme sobe cabu yaabocloämäjanemepi käme bau ca, cane liba gloose käo käme kaakesea jaawenepene peema. Peei ciitaca mule cina cebine pajecu me nawenepesi, egä cane Keriso me ätyepäneji biname gäne.

13 Cane lipulipu weebibine niiyaniya ire jitwipene poto ätrunga ingle bime bau ca? Nää pee ge niiya, cane lipu weeme bau ca rarekaake lica yaawadanemepene? Siige ngänu gyene, gone yaacatuye pee poto cidi me.

14 Siige cane ai lui nesae me otnime äbitinine peeyeme Korinto cewe me. Cane singi lica gäne nuuja rarekaake tääpume weeme bau ca, yepä cane singi weeme tääpu mäne. Mule lica gyene bägrä cina teeme mage babe bine ire atwemame, yepä mage babe cina miiji bägrä bine ire atwemame.

15 Cane gege gäne, käme ngena piti nemi weebibine ceerame, cuta käme ireclota piiyepu ceerame weebibine ätityerame. Weene nää pui name pi matikolä singi gemi käme tääpume, ingle cane baborage singi gäne weeme tääpume?

16 Siige ai lui pama mime gigri ngene atwana gyene, egä cane weebibine mäpu me lica jiwenipene, cane liba puma Korinto jage. Yepä poto cina pama jiicenisi, egä cane weebibine ingletnäjipene piiyepu walya waatromeepene.

17 Peei lipu gyene? Cane lui biname bine jäätylepemepene weeme bau me, teipi nää weebibine jiwenipesi käme miiji tääpume kaakesea wawename?

18 Cane jaajepene Taitus ne peeyeme otnime weeme bau me, cuta jäätylepepene nuuja ätrunga biname ne teta cama. Taitus nää nuuja gwidape ne yaacatepi weeme bau ca? Eewe, licarage! Cine Taitus cama yepä ngene atwanena cama kaakesea jaawenenago piiyepu cime mule yepä ibi ge.

19 Weene gone apu angi, egä cane weeme cabu ca cämeväme aga bäräricine. Acejiyame me opo gaabe je cane jijenininine, egä cane Keriso me kaakesea liba jaawenune, cane toraca mene jiicemune. Piiyepu cäme biname, iyeta cane lui bine jaawenimune, peeilui weeme ätityera tääpu memi.

20 Cäme wälu pisi nyene, egä cane peeyeme liba pa lädepene, cane pama epu pa pidäripene weebibine, cane lipu tääpume singi lica gäne. Cuta weene pama epu pa näpänepeye cebine, weene lipu tääpume singi lica gemi. Cane wälu gäne, egä cane weebibine pidäripene mene abaja cabu, ire patre agli cabu, watata claabe cabu, weemämu ngene atwanena cabu, niiyaniya mene cabu, iicetneja cabu, weemämu awepyeräja cabu, ätecija cäco mule cabu.

21 Cane wälu gäne, egä nuuja taje cane peeyeme liba pa lädepene, Acejiyame te cebine cuta cääri ajiri me pa nawenepi weeme name pi. Siige cane ele pa nangenepi eei biname bime name pi, lui cina niiyaniya mule itu yaacnemepesi niinäce gaabe me, yepä lica itu tatatröngäripesi teeme sargi mule cabu ca, magebi rooriye cina teeme sargi ero mule cabu ca, ngulebägrä imäbägrä cina teeme sargi ero mule cabu ca piiyepu poto ajiri mule cabu ca.

13

Ceräcerägääbu Umle Mene piiyepu Yewo Mene

¹ Cane ai lui nesae me otnime äbitenine weeme bau me. Oogäräneji mene te jiicenige egä, “Weene miiji neeneni coo cerämu poto bime aitneja mene ätecija biname me niiya mule poto cidi me, piba weene miiji gemi teebine ablawejame.”

² Cane lui padare cabu neeneni me lädepene peeyeme, cane piba umle mene jijipene weebibine. Cuta page cane liba cude padare gäne weeme bau ca, cane cääri pui yepä mene jijenininine, egä ingwe ca cane liba pa lädepene peeyeme, lui biname cina niiya mule niinäce gaabe me itu tewenimumesi piiyepu iyeta poto cina, teipi lica pa luucratni-pesi daremu päpäna cäco pi.

³ Siige weene piba pagege umle äbita, egä toraca gyene, Keriso te cäme bau ca mene jiicemuge. Tabé weeme opo gaabe je riiberibe lica pagege, päätä tabé teemerage kokre page yaaboclomtapi weeme bau me.

⁴ Biname cina puu teebine baarge uli cabu jibye-crujisi, tabé liba kokre cäco enajuji, yepä tabé Acejiyame me kokre mihi pi page siige ireclota enajenige. Tabé lipu kokre cäco enajuji, cine teeme ätyepäneji biname cuta pepu kokre cäco gemi. Yepä cine liba peeyeme Korinito me pa naclepi, ingle cine ireclota Keriso cama yepä gemi, siige cine Acejiyame me kokre cama pa niclajutipi weeme opo gaabe je.

⁵ Weene weemämu apicetnäripeye päpäname, egä weene nää toraca Yeesu Keriso ne jitrungeniye. Weene liba birige äsecrera peeí apicetnera cabu ca,

weene piba umle gemi, egä tabe pisi nyene weeme cabu.

⁶ Cäme ätrunga pisi nyene, egä weene umle itu läbitipeye, egä cebine pepu ituge apicetnera, siige jäätäpänepesi, egä cane toraca Keriso me ätyepäneji biname gäne.

⁷ Cane Acejiyame bau me irecu lätumutanune, egä weene nuuja niiya ne lica pagege wawena. Cane naace name pi weeme tääpume lica irecu lätumutanune, egä biname cina piba päpäname egä cane toraca ätyepäneji biname gäne. Yepä cane pui name pi weeme tääpume irecu lätumutanune egä weene miji mule bine wawenetaajame, ngänu gyene biname cina liba apu jiicusi, egä cane toraca ätyepäneji biname lica gäne.

⁸ Cine eei taatu mule bine jaawenimusi, lui gemi toraca, lica eei bine toraca gwidape bine lui cina sabe jaawenimusi.

⁹ Cine gege gemi, cine liba kokre käco gemi, yepä weene kokre gemi. Siige cine irecu ätumutaninago egä weene epucäco me äbitame.

¹⁰ Cane ama cita ca naace tääpume yoogärenine, egä cane liba pa lädepene peeyeme, cane piba lica pagege drämä cama weebibine wawena, lui tääpume käme conocäco pisi nyene, Acejiyame lui conocäco itu näcäruji cane weebibine ablawa-jame. Pui conocäco lui eei tääpu myene weebibine cabu me wawename, lica gawe me wawename.

¹¹ Yoo, käme ätrunga binamewale, yewo! Weeme mule bine eblawäjemepeye; käme mene ibi jewene-mepeye, yepä ngene atwa-na cama inajipi, poode cama. Siige Acejiyame lui te owecu niweniningu-piyyepu poode nicäraninuge, tabe weene cama

pagege lenaja.

¹² Weene miji weemeweme ajecletnäjipeye
ätrunga biname bime mule liiyepu!

¹³ Iyeta Acejiyame me binamewale cina ama
cita ca jiwablininisi weebibine.

¹⁴ Yageyame Yeesu Keriso me miji piiyepu Ace-
jiyame me singi teepi weeme cabu lenajame.
Piiyepu Aceji Seemo te weebibine wawename
weene yepä äbitame!

Cane ngii Paulo. Cäme mene ngälu peese.

**Ireclota Mene
The New Testament in the Bine Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bine long Niugini**

Copyright © 1993 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Bine

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

0b7e6c06-9d83-54ea-bc99-bd2fbdf2dfe4